

บันทึก

เรื่อง ฐานะของกรรมการควบคุมการขนส่งในกรณีมอบหมายให้ผู้อื่นมาประชุมแทน

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ สร.๐๒๐๓/๘๐๐๐ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๖ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า กระทรวงคมนาคมได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาเกี่ยวกับเรื่องฐานะของกรรมการควบคุมการขนส่ง ในกรณีที่มอบหมายให้ผู้อื่นมาประชุมแทน โดยมีข้อเท็จจริงว่า พระราชบัญญัติการขนส่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๗ บัญญัติให้มีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งคณะหนึ่ง ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่น้อยกว่า ๕ คน ต่อมาได้มีการแต่งตั้งกรรมการดังกล่าวขึ้นรวม ๑๐ คน ซึ่งได้แก่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงคมนาคม อธิบดีกรมการขนส่งทางบก เป็นต้น แต่ในการประชุมคณะกรรมการการดังกล่าวมักจะไม่ได้เข้าประชุมด้วยตนเอง หากแต่ได้มอบหมายให้บุคคลอื่นเช่นรองอธิบดี เลขาธิการกรมเข้าประชุมแทน จึงเกิดปัญหาว่า ในกรณีเช่นนี้การประชุมของคณะกรรมการดังกล่าวจะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยบุคคลสองฝ่าย คือ ผู้ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ราชการตามที่ระบุไว้และผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรี การแต่งตั้งของรัฐมนตรีนี้เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย เมื่อมีการแต่งตั้งผู้ใดแล้ว ผู้นั้นเป็นกรรมการโดยผลของกฎหมายตามที่ได้รับแต่งตั้ง และมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายด้วย ในกฎหมายว่าด้วยการขนส่งนี้มีได้มีบทบัญญัติใดที่บัญญัติให้อำนาจแก่กรรมการควบคุมการขนส่งผู้หนึ่งผู้ใดทำการมอบอำนาจหน้าที่ที่ตนมีอยู่และต้องปฏิบัติตามกฎหมายให้ผู้อื่นกระทำการแทนตนได้ เช่น ในการประชุมของคณะกรรมการ เป็นต้น นอกจากการมอบหมายกิจการอันอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทั้งคณะตามมาตรา ๙^๒ ให้แก่อธิบดีกรมการขนส่งทางบกทำการแทนได้เท่านั้น

^๑ มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งคณะหนึ่ง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นประธาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานโดยตำแหน่งและบุคคลอื่นซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

^๒ มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจมอบหมายกิจการอันอยู่ในอำนาจของตนตามมาตรา ๑๗ ให้แก่อธิบดีได้ตามที่เห็นสมควร

เมื่อพระราชบัญญัติการขนส่ง พ.ศ. ๒๔๙๗ นี้มีได้บัญญัติว่าด้วยการมอบอำนาจให้ผู้อื่นเข้าประชุมหรือกระทำการแทนกรรมการไว้ ดังนั้นการปฏิบัติงานของกรรมการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ราชการต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ราชการและการดำรงตำแหน่งตลอดจนการปฏิบัติงานแทนกัน สุดแต่ว่ากรณีเรื่องนั้นเกิดขึ้นก่อนหรือตั้งแต่และภายหลังวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ใช้บังคับ ถ้าเป็นกรณีที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ การที่กรรมการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ราชการคนหนึ่งคนใดจะมอบให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนได้เพียงใดนั้น ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ถ้าเป็นกรณีที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นไป ก็ต้องปฏิบัติตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

อย่างไรก็ดี ตามปัญหาที่กระทรวงคมนาคมถามไปนี้มิได้มีข้อความจำกัดชัดเจนว่า กรรมการผู้ใดเป็นผู้มอบหมายให้ผู้ใดเข้าประชุมแทน เป็นแต่กล่าวว่ากรรมการมักจะไม่ได้เข้าประชุมด้วยตนเอง หากแต่มอบหมายให้ผู้อื่น เช่น รองอธิบดี หรือเลขานุการกรม เข้าประชุมแทน ดังนั้น จึงเป็นการยากที่คณะกรรมการกฤษฎีกาจะวินิจฉัยว่าเป็นการชอบตามบทกฎหมายที่กล่าวข้างต้นหรือไม่ ในกรณีที่รองอธิบดีเข้าประชุมแทนนั้น ถ้าเป็นการปฏิบัติราชการแทนหรือเป็นผู้รักษาราชการแทน รองอธิบดีนั้นก็เข้าประชุมแทนได้ ตามมาตรา ๔๙^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ หรือตามข้อ ๔๔ วรรคสาม^๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ แล้วแต่กรณี แต่ในกรณีดังกล่าวนี้ เลขานุการกรมเข้าประชุมแทนนั้น ไม่มีบทบัญญัติในกฎหมายใดให้มีอำนาจทำได้

(ลงชื่อ) ส. โทตระกิตย์

(นายสมภพ โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๓ มาตรา ๔๙ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้มอบหมายอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นรักษาราชการแทนผู้ดำรงตำแหน่งใดได้ก็ดี ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้ให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติหน้าที่แทนได้ก็ดี ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ที่ตนแทน

ในกรณีที่มิกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เป็นกรรมการ หรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ก็ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนตามความในวรรคแรก ทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่แทนด้วย แล้วแต่กรณี

^๔ ข้อ ๔๔

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่มิกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนทำหน้าที่กรรมการ หรือมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทน หรือปฏิบัติราชการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๑๖